

הכרכים הבאים עד לסיום הש"ס, וספרים נוספים, להנאת הרבים ובראשם גדוֹלִי יִשְׂרָאֵל שַׁלְיטָא שזיכינו בזכות עצומה שכזו שמעיינים בספרינו.

פרק ט

ברגשי כבוד אני מעלה בפתח ספר זה, את זכרו הטוב של אבי מורי ורבי, הרב החסיד ר' אפרים חיים קלין ז"ל, אשר עדינותו נפשו ומידותיו התרומותיו היו והם נר לרגלי ואור לנתקותי. אבי מורי ז"ל, עם היותו בעה"ב וסוחר בקנה מידה גדול, הרי כל המעיין בשלוש הכרכים של הספר שהוציאתי ממנו בס"ד, "הבן יקר לי אפרים", נוכח לצד כתובותיו וריעוניותיו היו סביב התורה הקדושה, לימודה וקניינה. הוא היה דוגמא אמיתי לבעה"ב הידוע מהו עיקר ומהו طفل בעולם. ויסוד חיותו היה מעשי החסד ולימוד התורה היום יומי שלו.

המעיין בספריו הנ"ל, רואה היטב, כיצד לימוד התורה וביטול עצמי מוחלט לצדייק-הדור, היו יסוד חייו.

הנני להביא כאן מאמר יקר שאמר א"א ז"ל והקשרו לגמרא במסכת מנחות שלפנינו.

איתא בגמרא מנחות (פו ע"א) וסימן עשרים מקמצין. וביאר א"א ז"ל. שזה חסיד מיוחד ממשמים עם העשרה. שהיה בטבעו קמצן, ועייז יש לכסף חשיבות גדולה אצלו. ומכל מקום הוא נתן מכיספו לצדקתה.adam לא היה העשיר קמצן. איזה ערך היה לנתקנותו, כיון שהוא לפזר ממון אחרים. אך כיון שהוא קמצן. וקשה לו לחת ממון אחרים. ומכל מקום נתן בריאות. הרי יש לנתקינה זו ערך מיוחד בשמיים.ושכרו גדול עד למאוד.

ולפי זה ביאר את הפסוק (שמות כב, כד) "אם כסף תלווה את עמי - את העני עמר". הינו כי כשהנך מגיע לעניינים של צדקה למילות חסדים הרי הנך מלאה ונוטן. ואילו כשהזה מגיע לעניינים שלך "עמר" הרי אתה נהוג כמו העני. והינו "עשירין מקמצין". בכך אופן הזכויות שלך גדולות יותר ויוטר. כי בזה נראה כמה הנך נדיב לב ורואה בטובותם של העניים שחסר להם. עכ"ד א"א ז"ל.

כמה נאים הדברים למי שאמרם. כי היה א"א ז"ל מפזר ונוטן לעניים ולאחרים ממה שהוא לו וממה שלא היה לו.

קטעים כאלו ואחרים כירובם. מעידים כמה עדים על טיבו ומהותו של כתובם. אבי מורי ורבי ז"ל.

פרק ט'

את הספר שלפנינו, והבאים אחריו א"ה, אני מקדיש מתוך רגש כבוד ויקר, לזכרו של אבי מורי ז"ל, ולזכרה הטוב של אמי מורתה, מרת מרים רחל ע"ה, שהיתה נפש זכה ועדינה, מלאת חן ויראת שמים פנימית אמיתי, עבדה שנים רבות בישיבת "תורה ודעת" (תורה תמיימה) בחינוך ילדי ישראל, והשכילה בעבודה את כל ליבה ונפשה. גם במסגרת עבודתה במחנה אגדה ובמחנה בנות משך עשרים וחמש שנה, הייתה מופת לכל סביבותיה בנועם מידותיה הזכות, ובהתנגדותה העדינה עם כל אחת ואחת, ניהלה את חייה מתוך עדינות נפש עצומה, והיתה עוזר אבי מורי ז"ל בכל עניינו הציבוריים והכלליים,